

על הריהבית

בגלל שריפת דגל הרסה המיטרה את אחד ההישגים החשובים ביותר של ישראל. הטימוס משתולל.

העולם כולו ראה את התצלומים והודיעו.

עני עשן של גאז מדמיע ריחפו כרי חבת הריהבית. מבעד לעשן ביצבצו המיסגדים הקדושים לאיסלאם. בתוך העשן רדפו חיילים ושוטרים ישראלים אחרי מפגינים שיצאו מתוך מיסגד אל-אקצה ("הרחוקה") המיסגד הקדוש השלישי של האיסלאם. (שני המיסגדים האחרים: המיסגדים במכה ובמדינה.) כתבות העיתונאים, שליוו את התצ' לומים, סיפרו שחיילים ישראלים פרו צו אל תוך המיסגד, ירו גם בו גאז מדי מיע, פצעו עשרות מתפללים במ כות'אלה.

מיליארד מוסלמים. בעיני העי' בור הישראלי, כל זה לא עשה רושם רב. בסך-הכל אירוע אחד מני רבים, במי ערכת הגדולה שהתלקחה ברצועת-יעו ובגדה-המערבית לפני שישה שבועות. אולם זה היה אירוע מיוחד גם במי' גרת זו. כי מיסגד אל-אקצה אינו קדוש רק לפלסטינים, וגם לא רק למאה מיליון ערבים. הוא קדוש למיליארד מוסלמים, מאירונסיה ומאלאיה ועד לסנגאל ולליבריה.

במשך 21 שנים שמרה ישראל על שמה הטוב בתחום זה. היא הבלטיה בתעמולתה את העובדה שמאמיני שלוש הדתות יכולים עתה להתפלל באיזן שפריע במקומות הקדושים להם כירושלים.

הקרב שהתחולל בהריהבית, והפריי

גאז מדמיע בהריהבית קו ברלב עובר לפתח המיסגד

פרס, ארצות-הברית ומדינות-ערב. נבי למו עליידי איש אחד: שמיר. ואז באה ההתפוצצות. לפתע פתאום הסתבר כי הסטאטוס קוו הוא אשלייה. מתחת לפני השקט הטוטאלי הצטבר חומרי-נפץ אדיר. ההתקוממות בשטחים הכבושים פוצצה את הסטאטוס קוו לרסיסים.

חם ושלום. מול התפתחות זו לא החליט שמיר לשנות את הקו. אבל הוא החליט שצריכים לשנות את הסיגנון. תחת לאמור סתם, "לא", צריך גם הוא, כמו שימעון פרס, להציג נוסחה כלשהי, שתסביר אוני פתאים ותיצור את הרושם שגם שמיר והליכוד מוכנים לתהליך מדיני.

נוסחה חרישה זו היתה צריכה למלא כמה צרכים:

- היא צריכה להישמע כרצינית.
● היא צריכה להיות קבילה בעולם.
● ובעיקר: היא צריכה להיות בלתי-מעשית לחלוטין, כדי שחס ושלום לא תביא לתזוזה כלשהי. הנוסחה הגואלת היתה מונחת ממש לפני האף: "האוטונומיה המלאה".

קליפה שבורה. בקמפדייוויד הוסכם שבמשך חמש שנים ייהנו תר-שבי השטחים הכבושים מ-אוטונומיה מלאה, מוסדות של מינהל עצמי ו-מיסטרס חוקה. אחר-כך ינוהל מי-שאיזמתן על המעמד הסופי של שטי-חיים אלה. הכל כדי לספק את "הזכויות הלגיטימיות והצרכים המוצדקים של העם הפלסטיני", כפי שנאמר בהסכם. שמיר לא חלם לקבל תוכנית זו, שהיתה מובילה בהכרח להקמת מדינה פלסטינית. הוא רחה אותה מכל וכל, התמרד במנחם בגין וסירב להצביע ב-עדה.

עכשיו הוא אימץ לעצמו לפתע את ההסכם הזה. מדוע?

יש לכך סיבה פשוטה: אפשר לכוונן כיום את האוטונומיה הזאת כשם שאפשר לחבר מחדש את הקליפה של ביצה שנשברה.

יש לכך סיבות מדיניות מעשיות. בין השאר:

- המלך חוסיין התנגד להסכם בתוקף, מן הרגע הראשון. חוסיין הוא עכשיו בעל-הברית העיקרי של חוסני מובארכ. לא יעלה על הדעת שמובארכ יגצע עתה במלך, ולא יעלה על הדעת שהמלך ישנה את עמדתו לגבי האר-טונומיה.

● אחרי שממשלת-ישראל גירשה ועצרה את כל המנהיגים החשובים כי (המשך בעמוד 10)

בצורה הברורה ביותר הודגם הרבר השבוע, כאשר המפגינים במיסגד אל-אקצה (ראה לעיל) נטלו משוטר אקדה טעון, מוכן לירייה, אך לא השתמשו בו כדי לירות בו או בתבריו. הרבר נובע מפקודה חרי-משמעית של אש"ף: לא לירות. ראשי אש"ף סבורים כי הרווח הפור ליטי וההסכרתי העצום, שהרוויח העני יין הפלסטיני מן ההתקוממות בגדה וברצועה, ובעיקר מהתגובה הקיצונית של השילטונות, יאבד אם יפתחו גם הפלסטינים עצמם באש.

הטענה החזקה ביותר של הפלסטי-נים טמונה בעובדה שב-40 ימים נהרגו 40 פלסטינים מאש כוחות-הביטחון הישראליים, בעוד שלא נהרג ואף לא נפצע קשה אף חייל ישראלי אחד.

אילו נהרגו חיילים, היה הרבר נותן אמתלה לכוחות-הביטחון לנקוט אמי-צעים עוד יותר תמורים, ויתכן שהיה מביא לאוברן התמיכה של חלק מן הציבור הפלסטיני.

מומחי-ביטחון רואים בציות מוחלט זה מצד כל הפלגים ברצועה ובגדה, וביניהם קנאים מוסלמיים ואנשי האופוזיציה השמאלית, סימן מאלף לסמכותו של אש"ף.

מדיניות כן שהוא לא

אפשר כיום לכוון את האוטונומיה כפי שאפשר לחבר מחדש את הקליפה של ביצה שבורה

ליצחק שמיר יש מדיניות עיקבית עד הסוף.

הוא מאמין שהמצב הקיים של קיום המימשל הצבאי בשטחים הכבושים, בלא סיפוח רישמי ובלא משאיומתן לשלום, הוא הטוב ביותר האפשרי. הוא גם מאמין שזה יכול להימשך לנצח.

על כן נוקט שמיר בהצלחה רבה עמדה של בלימה טוטאלית. הוא מחבל בכל תזוזה בעודה באיכה. הוא אומר לאו רבתי לכל יוזמה.

עד לפני שישה שבועות הוא היה יכול לברך את עצמו. הוועידה הביני-לאומית מתה, תהליך השלום נעצר לי-חלוטין, היוזמות החלושות של שימעון

נות הישראלית על ירושלים קיבל חיי זוק נוסף. כאשר הרם מתחמם, אין גבול לטימ' טום.

המרי בלי ירי

מדוע אין הפלסטינים יורים. גם כשיש להם נשק וכשיש הודמנות? התשובה מאלפת.

ההוכחה החותכת ביותר לשליטת

אולם סיפור זה לא שיכנע בחוץ-לארץ. הוא היה בלתי-אמין בעליל. שם שאלו שאלות פשוטות: מדוע הגיע השוטר הזה בכלל אל פתח המיסגד? מה האמת בגירסה זו כולה, לעומת תיאור עדי-הראייה הערביים, שהעידו כי השר טר פרץ למיסגד עצמו, כרדפו אחרי המפגינים?

אך השאלה העיקרית היתה: מדוע בכלל היו השוטרים והחיילים שם? אחרי התפילה התארגנו המתפללים להפגנה בתוך רחבת הריהבית. הם שרפו דגל ישראלי ודגל אמריקאי, והניפו דגל פלסטיני. איש אינו טוען שעשו יותר מזה. הם לא הספיקו וואולי כלל לא

ציד-מכשפות

התכוונו) לצאת מרחבת הריהבית. אילו יצאו החוצה, ניתן היה לבלום אותם מחוץ לשערים. אפשר היה לחסום גם את השערים עצמם. לפי כל הסימנים החליטו השוטרים להסתער על ההפגנה עוד בפתח המיסגד, גד, בתגובה על שריפת הדגל בלבד. שריהמיסטרס חיפה עליהם. קו ברלב עובר עתה בפתח המיסגד.

בסך הנחיתו חיים ברלב ואנשיו מכה נוספת על המדינה. אחרי 21 שנה, הם עזרו להחיות את התביעה לפיקוח בינלאומי על המקומות הקדושים בירוד-שלים. הסירוב העולמי להכיר בריבוי

צה למיסגד, ניפצו במכה אחת את הנ-כס הזה. אחרי ההרג, המעצרים ההמור-ניים, הגירושים והעוצר הכללי, באה הפגיעה הזאת בקדושי האיסלאם כדי לשפוך שמן על המדורה.

קו ברלב. מדוע זה קרה? במשך יממה נרתמו כל כלי-התיק-שורת במדינה למאמץ תעמולתי מרור-כו, מתואם מגבוה, שבא לספק הסבר-צולם והוקלט שוטר, שרדף אחרי "מת-פרע" אל פתח המיסגד, נלכד, נגדו פנימה, הוכה קשה. גם נישקו נלקח ממנו. היה צורך לירות בגאז מדמיע אל תוך המיסגד, כדי להצילו.